

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.II.53/2015/8. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2015. évi december hó 3. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság **I.rendű vádlottás társa** perújítási ügyében a Szombathelyi Törvényszék 13.B.188/2014/33. számú ítéletet megváltoztatja, és a helyesen I.rendű vádlottától a Vas Megyei Bíróság 3.B.238/2007/105. számú ítélete ellen, illetve a helyesen dr.II.rendű vádlottától a Vas Megyei Bíróság 3.B.238/2007/105. számú ítélete és a Győri Ítéltábla Bf.97/2009/5. számú végzése ellen benyújtott perújítást elutasítja.

Az elsőfokú bíróságot I.rendű vádlottvonatkozásában az összbüntetési eljárás lefolytatásához szükséges intézkedés megtételére hívja fel.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész - mindkét vádlott terhére - súlyosbításért, hosszabb tartamú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás alkalmazása végett, míg **I.rendű vádlott** és védője, illetve dr.**II.rendű vádlott** védője a büntetőjogi felelősség megállapítása miatt, felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség az átiratában az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn és a perújítás Be.415.§ (1) bekezdésén alapuló elutasítását kezdeményezte.

A Kúria a 2015. évi június hó 8. napján kelt Bkk.III.836/2015/2. számú végzésével az ügy másodfokú elbírálására a Pécsi Ítéltáblát jelölte ki.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség nyilvános ülésen jelen lévő képviselője a perbeszédében - az átiratban foglaltakkal egyezően - a perújítás elutasítására tett indítványt, míg a védő a vádlottak érdekében bejelentett jogorvoslati kérelmekkel egyezően szólalt fel.

A másodfokú bíróság a fellebbezésekkel megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára - az iratok tartalma alapján az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

- I.rendű vádlottal szemben a csalás büntette és közokirat-hamisítás büntette miatt indult büntetőügyben a Győri Ítéltábla 2010. szeptember 21-én helyesen Bf.67/2009/6. szám alatt hozott határozatot.

E bűncselekmények elkövetésére 2004. június és 2005. június hónapjai között került sor (12. sorszámú irat).

I.rendű vádlottezen túlmenően is volt büntetve, miután a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2015. évi április hó 1. napján jogerőre emelkedett 1.B.22152/2014/9. számú ítéletével a 2002. március 28-án elkövetett jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének büntette miatt 1 év 8 hó - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - börtönre ítélte.

- Mellőzte a másodfokú bíróság az ítélet 9. oldal első bekezdésének utolsó előtti sorából az "elsőfokon" szót, illetve a 9. oldal 3. bekezdésének utolsó tagmondatát, így tehát azt, hogy "dr.**II.rendű vádlott** tulajdonjogának a bejegyzése jogerősen nem történt meg".
- A Pécsi Ítéltábla - helyesen - Gf.IV.30.272/2003/3. számú ítélete 2003. december 11-én érkezett meg a Vas Megyei Bíróságra. Ezt követően a Vas Megyei Bíróság 2003. december 13-án kelt megkeresése alapján dr.**II.rendű vádlott** tulajdonjogának a törlésére, illetőleg a **kft1.** tulajdonjogának az ismételt bejegyzésére 2003. december 17-én került sor. Így az ingatlan-nyilvántartás szerint 2002. november 14. és 2003. december 17. napjai között a belterület 11836/2. helyrajzi szám alatt nyilvántartott műemlék épület tulajdonosa dr.**II.rendű vádlott** volt (10. sorszámú iratok).

Az ekként helyesbített, illetve kiegészített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlottak védekezésével szembenálló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le, biztosítva azt, hogy a korábban ismeretlen helyen tartózkodó vádlottak a tárgyaláson jelen lehessenek és a bizonyítás anyagának ismeretében a védekezésüket személyesen előterjeszthessék. Ennek során I.rendű és dr.**II.rendű vádlottak** - a Be.117.§ (2) bekezdésében írtakra történő figyelmeztetés után - összefüggő vallomást ugyan nem tettek, a Be.117.§ (4) bekezdésében biztosított kérdezési, de még inkább az észrevételezési, illetve az indítványtételi jogaik

gyakorlásával azonban maradéktalanul érvényesíthették a védekezéshez fűződő garanciális jogait.

Ugyanakkor sajátossága volt a vádlottak jelenlétében lefolytatott bizonyítási eljárásnak, hogy az abban feltárt és megvizsgált adatok a legcsekélyebb mértékben sem álltak ellentétben az alapügy releváns ténymegállapításaival. Mindenekelőtt és leghangsúlyosabban azzal, hogy dr.**II.rendű vádlott** semmilyen formában nem rendelkezett 70 millió forint összegű megtakarítással és így nyilvánvalóan tagi kölcsönt sem nyújthatott a Kft1.-nek.

Az alapügyben eljáró **szakértő1** igazságügyi könyvszakértő a szakvéleményét a **kft1.** Gazdasági Minisztériumtól igényelt SZT-TU-3-01-11-1 szám alatti támogatási szerződéshez - önerő igazolásaként - csatolt bizonylatok, valamint a számlavezető pénzügyintézetek több hónapot felölelő bankszámlaforgalma alapján készítette el. Így vált ismertté, hogy a gazdasági társaság Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.-nél vezetett bankszámlájára egyetlen nagyobb összegű jóváírás történt, amikor a Gazdasági Minisztérium 2002. május 14-én átutalta a pályázaton elnyert támogatás felét, azaz 41,219 millió forintot, melyet I.rendű vádlottnéhány nappal később, szinte teljes egészében készpénzben felvett. Tagi kölcsön befizetésére azonban bizonyosan nem került sor, annál is inkább, mert erre vonatkozó adatokat a könyvelés sem tartalmazott. (Jól jellemezte a kialakult helyzetet, hogy I.rendű vádlottaz ügyvezetői tisztségéből történő felmentése után sem bocsátotta rendelkezésre a könyvelési iratokat, így a múltbeli történések egy részét a vádbeli időszakban könyvelőként foglalkoztatott **tanú1** kihallgatásával kellett tisztázni.) Mindehhez hozzá kell tenni azt is, hogy a támogatási szerződésben feltüntetett önerő teljes egészében abrókerház által nyilvántartott diszkont-kincstárjegyekből állott, abból a letéti igazolásból, mely utóbb hamisnak bizonyult.

Nem lehetett figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy dr.**II.rendű vádlott** a 2001. és a 2002. esztendőkre vonatkozóan ún. nullás személyi jövedelemadó bevallást nyújtott be, mely a teljesítési képességét - különösen 70 millió forint vonatkozásában - már önmagában megkérdőjelezte.

Más megközelítésben sem volt nyoma annak, hogy a vételi jog engedélyezésével ellentételezett tagi kölcsön létezett volna, miután a belterület 11836/2. helyrajzi számú kastélyon - a 2000. és 2003. évek között - elvégzett felújítási munkák becsült értéke megközelítőleg sem haladta meg a 10 millió forintot. Ugyanakkor adat merült fel arra, hogy a szóban forgó, gyakorlatilag a legfontosabb állagmegóvási - kémény-, vakolat-, bádog- és tetőjavításra korlátozódó - munkálatok díját és költségeit **tanú2** építési vállalkozó részére teljes egészében nem is fizették ki.

A utca szám alatti kastély forgalmi értékének a meghatározása igazságügyi műszaki- és ingatlanforgalmi szakértők bevonásával történt meg, oly módon, hogy az elsőfokú bíróság az alapügyben közreműködő

szakértő2 szakértőt - a védő által indítványozott körben - a korábban előterjesztett véleményének a kiegészítésére hívta fel.

Így az ügy elbírálásához szükséges - a bizonyítékok mérlegelését igénylő - ténybeli kérdésekben megnyugtatóan állást lehetett foglalni, annál is inkább, mert a földhivatalhoz benyújtott "vételi jogot alapító szerződés" valótlan tartalmára, illetve az abban feltüntetett tagi kölcsön fiktív jellegére vonatkozó ténymegállapításokat a perújítási tárgyaláson maguk a vádlottak sem vitatták.

A releváns múltbeli események további részletei objektív, támadhatatlan adatokon alapultak, azokon az okirati bizonyítékokon, melyeket a közigazgatási szervek bocsátottak az ügyben eljáró hatóságok rendelkezésére. Ennek megfelelően kellő pontossággal lehetett a történések menetét rekonstruálni, elsőként azt, hogy **dr.II.rendű vádlott** már 2001. október 24-én kifejezésre juttatta a vételi jog gyakorlására irányuló szándékát és kérte a tulajdonjogának bejegyzését. Ez kezdetben - ismeretlen okból - elmaradt, azonban a hozzávetőlegesen egy évvel később ismételt előterjesztett kérelem nyomán ai Körzeti Földhivatal már azonnal intézkedett és 2002. november 14-én adásvétel címén - a/2002/2001.10.26. számú határozattal - bejegyezték **dr.II.rendű vádlott** tulajdonjogát.

Ezt követően ai Körzeti Földhivatal - szem előtt tartva az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (továbbiakban: Itv.) 52.§ (1) bekezdésében írtakat - a változás tulajdoni lapon történő átvezetése után a határozatát kézbesítette a **kft1.**-nek, melynek jogi képviselője 2003. január 8-án fellebbezést jelentett be. A vételi jogot alapító szerződés érvénytelenségének a megállapítása iránt indított per 2003. november 5-én fejeződött be, annak eredményéről a Vas Megyei Bíróság 2003. december 13-án tájékoztatta a saját (másodfokú) eljárását felfüggesztői Körzeti Földhivatalt. Ez utóbbi 2003. december 17-én állította helyre az eredeti állapotot és törölte **dr.II.rendű vádlott** tulajdonjogát.

E cselekmény megítélése és elbírálása szempontjából lényegtelennek minősült az a körülmény, hogy az ügyben - ugyanahhoz az ingatlanhoz kapcsolódóan - más személyek is gyakorolni kívánták a szerződésen alapuló vételi jogukat. Előbb **tanú3** 2001. december 28-án, míg Kis-**tanú4** lényegesen később, de egy olyan megállapodásra hivatkozva, melyben **dr.II.rendű vádlott** 2001. december 4-én engedélyezett vételi jogot a számára. (Itt szükséges megjegyezni, hogy ai Körzeti Földhivatal e kérelmeket elutasította, így azok az ingatlan-nyilvántartásban jogokat nem keletkeztettek.)

A Be.2.§ (3) bekezdése értelmében a bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek, és csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz. Erre tekintettel a jelen eljárás kereteit a Vas Megyei Főügyészség B.35/2005/47. számú vádiratában körülírt tények határozták meg, az tehát, hogy I.rendű és **dr.II.rendű vádlott** 2001. szeptember 4-én

valótlan tartalmú - vételi jogot engedélyező - megállapodást készített, azzal a szándékkal, hogy jogtalanul megszerezzék a belterület 11836/2. helyrajz szám alatt nyilvántartott kastély tulajdonjogát. A bizonyítási eljárás középpontjában ennek a cselekménynek kellett állnia.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás kiegészítése - I.rendű vádlott előéletére vonatkozó adatok pontosítása mellett - azért vált szükségessé, mert a közigazgatási eljárás lényeges mozzanatainak a rögzítése, befejező szakaszának az ismertetése elmaradt. Kiemelkedő jelentősége volt annak, hogy a szerződés érvénytelenségét megállapító határozat jogerőre emelkedése után a Vas Megyei Bíróság megkereste ai Körzeti Földhivatalt, mely 2003. december 17-én törölte dr.**II.rendű vádlott** 2002. november 14-én bejegyzett tulajdonjogát.

Az Itv.5.§ (1) bekezdése szerint az ingatlan-nyilvántartás - ha a törvény kivételt nem tesz - a bejegyzett jogok és a feljegyzett tények fennállását hitelesen tanúsítja. Ha valamely jogot az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték, illetve ha valamely tényt oda feljegyezték, senki nem hivatkozhat arra, hogy annak fennállásáról nem tudott. Az ellenkező bizonyításáig - figyelemmel az Itv.5.§ (2) bekezdésére - az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogról és feljegyzett tényről vélelmezni kell, hogy az fennáll, és az ingatlan-nyilvántartás szerinti jogosultat illeti meg.

Ezért nem lett volna mellőzhető annak rögzítése, hogy a szóban forgó két időpont között, a 2002. évi november hó 14. napjától a 2003. évi december hó 17. napjáig a közhiteles ingatlan-nyilvántartás a 11836/2. helyrajzi számú kastély tulajdonosaként dr.**II.rendű vádlottat** tüntette fel.

Ezen túlmenően - az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontjára visszavezethetően - kifogásolható volt az a megállapítás is, hogy dr.**II.rendű vádlott** tulajdonjogának bejegyzése csak „elsőfokon”, illetve „nem jogerősen” történt meg. Ilyen fogalmakat ugyanis az ingatlan-nyilvántartásról szóló jogszabály nem ismer, azok a vizsgált államigazgatási aktus - a bejegyzés - tekintetében értelmezhetetlenek.

Az ingatlan-nyilvántartási eljárás az ingatlannal kapcsolatos jogok bejegyzésére és tények feljegyzésére, illetve az ingatlan adataiban bekövetkezett változások átvezetésére irányuló államigazgatási eljárás [Itv.25.§]. Ebben a megközelítésben a szóban forgó jogszabály kizárólag bejegyezhető jogok, feljegyezhető tények, illetve változások átvezetése között tesz különbséget.

Az Itv.29.§-a értelmében jogok bejegyzésének és tények feljegyzésének - ha törvény másként nem rendelkezik - olyan közokirat, teljes bizonyító erejű magánokirat vagy ezeknek a közjegyző által hitelesített másolata alapján van helye, amely a bejegyzés tárgyát képező jog vagy tény keletkezését, módosulását, illetve megszűnését igazolja, továbbá tartalmazza a bejegyzést, feljegyzést megengedő nyilatkozatot az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett, vagy közbenső szerzőként

bejegyezhető jogosult részéről. Amennyiben a bejegyzés alapjául szolgáló okirat vonatkozásában közbenső intézkedésnek - hiánypótlásnak, meghallgatásnak, ügyészi értesítésnek - nincs helye, és így nem kell az ingatlan-nyilvántartási eljárás megindítását tanúsító széljegyet a tulajdoni lapon feltüntetni, úgy a földhivatal a kérelemben megjelölt jogot vagy tényt határozattal bejegyzi. Ez csak az Itv.51.§ (1) bekezdésében írt esetekben mellőzhető, ha a bejegyzés alapjául szolgáló okiratnak olyan tartalmi vagy alaki hiányossága van, amely miatt az nyilvánvalóan érvénytelen. (Az érvénytelenség akkor nyilvánvaló, ha ez a tény önmagában az okiratból megállapítható.)

Ezt követően a jogok és tények bejegyzéséről, adatok átvezetéséről szóló határozatot - a változás tulajdoni lapon történő átvezetése után - mindenekelőtt kézbesíteni kell a kérelmezőnek, valamint annak, aki a bejegyzés folytán jogosulttá vált (akinek érdekében a jogot vagy tényt bejegyezték), illetve annak, akinek bejegyzett joga módosult, vagy megszűnt [Itv.52.§ (1) bekezdés a), b) és c) pont]. A körzeti földhivatal határozata ellen e kézbesítéstől számított harminc napon belül lehet fellebbezést előterjeszteni.

Lényeges körülmény, hogy a körzeti földhivatal a megtámadott határozatot a fellebbezés érkezésétől számított nyolc nap alatt - az Itv.54.§-ban meghatározott keretek között - kijavíthatja vagy kiegészítheti, illetve az elutasító határozatát a saját hatáskörében módosíthatja, de az elsőfokú határozatot vissza nem vonhatja [Itv.56.§ (1) bekezdés]. Kizárólag tehát csak a hibás névírást, szám- vagy számítási hibát, vagy más hasonló elírást és helytelen megjelölést lehet kijavítani, illetve - ezen túlmenően - saját hatáskörben még kiegészítésre van lehetőség, ha az a bejegyzési kérelem és annak alapjául szolgáló okirat valamely részéről nem, vagy hiányosan rendelkezett.

Ha a megyei földhivatal a fellebbezést elutasítja, a körzeti földhivatal törli a fellebbezésre vonatkozó bejegyzést és azt a másodfokú határozatra vezetett záradékkal igazolja. Amennyiben pedig a megyei földhivatal a fellebbezésnek helyt ad és az elsőfokú határozatot egészben vagy részben megváltoztatja, a másodfokú határozat alapján szükséges bejegyzésről (átvezetésről) a körzeti földhivatal *új határozatot hoz* [Itv.57.§ (2) és (3) bekezdés].

A jogok és tények bejegyzése, illetőleg adatok átvezetése tárgyában hozott megyei földhivatali határozat ellen bírósági jogorvoslati kérelem nyújtható be, törlési vagy kiigazítás iránti kereset formájában [Itv.58.§ (1) bekezdés, illetve Itv.62.§ (1) bekezdés]. Ilyen esetekben az eredeti állapot helyreállítása iránti intézkedéseket a körzeti földhivatal teszi meg, azt követően, hogy a jogerős határozatot - az eljárás irataival együtt - az elsőfokú bíróság a részére megküldte.

Az ingatlan-nyilvántartási eljárás egészének az áttekintése alapján tehát megállapítható, hogy „elsőfokon” történő, vagy „nem jogerős” megkülönböztetés a bejegyzett, illetve átvezetett jogok tekintetében egyszerűen nem létezik. A tulajdoni lapon feltüntetett széljegy a bejegyzés, átvezetés, illetve feljegyzés iránti ingatlan-

nyilvántartási eljárás megindítását tanúsítja, amennyiben a beadvány intézése során valamely közbenső intézkedés megtétele válik elkerülhetetlenné, ha pedig ilyenre nincs szükség, az ingatlanhoz kapcsolódó jogokat a földhivatal - mindenféle megkülönböztetés nélkül - *bejegyzí*, illetve a jogilag jelentős tényeket *feljegyzí*. Ezek tekintetében tehát legfeljebb csak arról lehet szó, hogy a már nyilvántartásba vett, a tulajdoni lapon feltüntetett adatokat érintően milyen jogorvoslati eszköz - kijavítás, kiegészítés, fellebbezés, bírósági jogorvoslati kérelem stb. - vehető igénybe, ha a bejegyzés valakinek a jogát sérti. Mindez azonban nem változtat azon a tényen, hogy a bejegyzés megtörtént, még akkor is, ha utóbb - érvénytelenség miatt - az eredeti állapotot vissza is kell állítani.

Ez okból mellőzte a másodfokú bíróság a határozat 9. oldal első bekezdésének utolsó előtti sorából az "elsőfokon" szót, illetve a 9. oldal 3. bekezdésének utolsó tagmondatát, mely szerint "dr.II.rendű vádlott tulajdonjogának a bejegyzése jogerősen nem történt meg".

Ezekkel a kiegészítésekkel és helyesbítésekkel az elsőfokú bíróság ítélete megalapozottá vált, így az - figyelemmel a Be.352.§ (2) bekezdésében írtakra - irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A jelen ügyben a perújításra a Be.408.§ (1) bekezdés e) pontjában írtak szerint azért került sor, mert az alapügyben a határozatot a Be.XXV. Fejezete alapján a terheltek távollétében hozták meg. Ezt követően azonban ismertté vált a tartózkodási helyük, ahonnan őket idézni lehetett, így a perújítás lefolytatása - figyelemmel a Be.409.§ (3) bekezdésében megfogalmazottakra - nem volt mellőzhető.

A perújítás elrendelésének kötelezettsége után a rendkívüli jogorvoslat tárgyában eljáró bíróságnak a *perújítás alaposságának* a kérdésében kell állást foglalnia. Ennek érdekében - a perújítási eljárás jellegének a szem előtt tartásával - tárgyalást kell tartania, olyan körű bizonyítás felvételével, melyet az ügy sajátosságai indokolttá tesznek. Alaptalan a perújítás, ha a tárgyalás eredményeként a bíróság arra a meggyőződésre jut, hogy az alapügyben hozott határozat minden releváns ténybeli és jogi részletében helytálló, és így eltérő döntés meghozatala nem indokolt. Ehhez mindenekelőtt az alapügyben rekonstruált és a perújítási tárgyalás eredményeként megállapított tényállás egybevetése szükséges.

A szóban forgó összehasonlítás azonban nem igényli a múltbeli történések minden részletre kiterjedő elemzését, pusztán csak azt, hogy a büntetőjogi felelősség szempontjából lényeges ténymegállapítások tekintetében van-e különbség, ha igen, az milyen mértékű és irányú. Ezen elvont, magas szintű bírói mérlegelés során elsősorban a vád tárgyát képező cselekmény törvényi tényállási elemeire kell koncentrálni, megválaszolva azt, hogy az elkövetési magatartás, az elkövetői alakzat (tettesség, részesség), illetve a cselekmény megvalósulásának stádiumai és következményei tekintetében észlelhető-e olyan eltérés, mely a terhelt büntetőjogi

felelősségét, bűnösségének fokát vagy a vele szemben alkalmazott büntetőjogi jogkövetkezményeket más megvilágításba helyezi.

Az alapügyben eljáró Vas Megyei Bíróság tényként állapította meg, hogy I.rendű és dr.II.rendű vádlottak a 2001.évi szeptember hó 4. napján - a kft1. többségi tulajdonosainak a beleegyezése nélkül - valótlan tartalmú, vételi jogot alapító szerződést kötöttek, melynek alapján ai Közzeti Földhivatal a 11836/2. helyrajzi szám alatt nyilvántartott és 80 millió forint forgalmi értéket képviselő kastély vonatkozásában utóbb bejegyezte dr.II.rendű vádlott tulajdonjogát.

Ezen tények tekintetében a perújítási tárgyalás sem hozott változást, miután továbbra is bizonyított maradt I.rendű és dr.II.rendű vádlottak együttműködése a valótlan tartalmú okirat elkészítésében, valamint az, hogy annak benyújtása után aKözzeti Földhivatal a 80 millió forint értékű ingatlant érintően átvezette a tulajdonjog változását. E körben a perújítási tárgyalás eredményeként mindössze a módosítás időbeli kereteinek a pontosítása történt meg, annak rögzítése, hogy az ingatlan-nyilvántartás dr.II.rendű vádlottat 2002. november hó 14. napjától 2003. december hó 17. napjáig tüntette fel a szóban forgó kastély tulajdonosaként. (Ezzel a kérdéssel az alapügyben eljáró bíróság részletekbe menően ugyan nem foglalkozott, arra azonban kitért, hogy a kft1. által kezdeményezett polgári perben végül megállapították a vételi jogot alapító szerződés érvénytelenségét és elrendelték az eredeti állapot helyreállítását, melynek következtében az okozott kár megtérült.)

Ilyen körülmények között a vizsgált - pusztán az átvezetés időbeli hatályosságára korlátozódó - pontosítás nyilvánvalóan nem eredményezhette az alapügyben hozott határozat hatályon kívül helyezését. Végző soron azért, mert a perújítási tárgyalás eredményeként megállapított tényállás - a történések releváns mozzanatait érintően - nem állt ellentétben a korábban rögzítettekkel.

Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság - hasonlóan az alapügyben eljáró bírósághoz - helytállóan következtetett I.rendű és dr.II.rendű vádlottak büntetőjogi felelősségére.

Következésképpen az ezt sérelmező, felmentésre irányuló jogorvoslati kérelmek eredménytelennek bizonyultak.

A csalás törvényi tényállását az valósítja meg, aki jogtalan haszonszerzés végett mászt tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart és ezzel kárt okoz. E bűncselekmény akkor befejezett, ha a megtévesztett személy vagyoni jogi rendelkezése folytán - azzal okozati összefüggésben - a sértett vagyonában értékcsökkenés következik be.

Az irányadó tényállás rövid lényege szerint ai Közzeti Földhivatal valótlán tartalmú okirattal megtévesztett, jóhiszeműen eljáró alkalmazottja a 11836/2. helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlan tulajdonjogát 2002. november 14-én dr.**II.rendű vádlott** nevére jegyezte be. Ezen vagyoni jogi rendelkezés (bejegyzés) folytán a 80 millió forint forgalmi értéket képviselő kastély kikerült a **kft1.** tulajdonából, azzal - az eredeti állapot helyreállításáig, 2003. december 17-éig - érvényesen nem rendelkezhetett. Éppen ellenkezőleg, a fentebb említett időszak alatt II.r. vádlott került abba a helyzetbe, hogy a szóban forgó ingatlan vonatkozásában jognyilatkozatot tegyen, azt akár megterhelje.

Mindez egyben azt is jelentette, hogy a **kft1.** vagyonában - 80 millió forint összegű - értékcsökkenés állott be. Ezért e bűncselekmény befejezett; a vételi jogot engedélyező szerződés érvénytelenségének a megállapítását és az eredeti állapot helyreállítását kizárólag az okozott kár megtérüléseként lehetett értékelni. (Az elsőfokú bíróság téves minősítése az ingatlan-nyilvántartási eljárás helytelen értelmezésével volt összefüggésbe hozható. A cselekmény kísérleti jellegéhez szükséges ténybeli alapok teljes egészében hiányoztak, az pedig jogi szempontból vált tarthatatlanná, hogy a bejegyzés ténye megkülönböztetett formában, „elsőfokon”, illetve „nem jogerős” hatósági aktusként jelenjen meg.)

Ettől a jogi helyzettől lényegesen különbözik az, ha a valótlán tartalmú okirat benyújtása folytán az ingatlan-nyilvántartás tulajdoni lapjára kizárólag ún. széljegyet vezetnek fel, mely - funkciója szerint - pusztán az eljárás megindítását tanúsítja. Az ítélezési gyakorlat ezeket a cselekményeket nem tekinti befejezettnak, olyannyira, hogy ilyen esetekben még az intellektuális közokirat-hamisítás büntetnének is csak a kísérletét látja megállapíthatónak [EBH 2002/734. számú eseti döntés]. A jelen ügyben azonban messze nem erről volt szó.

Ennek megfelelően I.rendű és dr.**II.rendű vádlottak** cselekménye - az 1978. évi IV. törvény 20.§ (3) bekezdése értelmében társtettesként elkövetett - az 1978. évi IV. törvény 318.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás büntetnének a megállapítására nyújtott alapot. A perújítási tárgyalás eredményeként ezen a téren sem történt változás.

Az alapügyben hozott határozat tehát minden részletében - a megállapított és valóban elfogadott múltbeli történések releváns mozzanatait, a büntetőjogi felelősség kérdését, illetve a cselekmény minősítését illetően - törvényes volt, ezért a perújítást a Be.415.§ (1) bekezdésében írtak szerint el kellett utasítani [3/2008. számú BJE határozat I. pont]. Így szóba sem kerülhetett a büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezők ismételt áttekintése, az alapügyben alkalmazott büntetések megváltoztatása.

Ez okból a súlyosbítást vagy enyhítést célzó fellebbezések érdemi vizsgálata már nem is volt teljesíthető.

Az alapügyben I.rendű vádlott és dr.II.rendű vádlottak jogi képviselőjét, védelmét védő1 és védő2 ügyvédek látták el, akik egyben - a Be.409.§ (2) bekezdés c) pontjából következően - a saját jogukon is előterjeszthettek volna perújítási indítványt, amennyiben azt a vádlottak nem tiltják meg. Ugyanakkor a perújítási eljárásban védő3 ügyvéd kapott meghatalmazást, aki saját jogán nem, kizárólag I.rendű és dr.II.rendű vádlottak nevében és képviselőjében járhatott el.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a Be.372.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a helyesen I.rendű vádlott által a Vas Megyei Bíróság 3.B.238/2007/105. számú ítélete ellen, illetve a helyesen dr.II.rendű vádlott által a Vas Megyei Bíróság 3.B.238/2007/105. számú ítélete és a Győr i Ítéltábla Bf.97/2009/5. számú végzése ellen benyújtott perújítási indítványt elutasította.

I.rendű vádlott vonatkozásában az összbüntetésbe foglalásnak az 1978. évi IV. törvény 92.§ (1) és (2) bekezdésében írt feltételei fennállnak, ezért az elsőfokú bíróságot e különleges eljárás lefolytatásához szükséges intézkedés megtételére hívta fel.

P é c s, 2015. december 3.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Bencze Beáta s.k. bíró

A Szombathelyi Törvényszék 13.B.188/2014/33. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.53/2015/8. számú ítélete folytán - az abban írt változtatással - a 2015. évi december hó 3. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke